

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

SZOLGÁLTATÓI SZEREPKÖRBE

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) létrejöttével a hazai élelmiszer-előállítási lánc egészét átfogó köztestület jött létre. Így jobban összehangolhatók az élelmiszer-gazdaság fejlesztései és a támogatási források felhasználása, hatásosabb lehet az érdekvépviselet. A NAK és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány a közelmúltban együttműködési megállapodást kötött, amely előmozdítja az életképes agrárvállalkozások hitelhez jutását, és azt, hogy a pénzügyi intézmények az agrárium számára minél előnyösebb finanszírozást biztosítsanak. Megkülönböztetett figyelem irányul az őstermelők és családi gazdaságok (mikrovállalkozások) finanszírozási feltételeinek javítására, illetve a 2014-20-as uniós források hatékony felhasználására. Erről beszélgettünk Györffy Balázssal, a NAK elnökével.

Hogyan jött létre a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara?

Az élelmiszer-gazdaság hazai gazdaságban játszott szerepe, illetve annak sajátos logika szerinti működése (így finanszírozási jellemzői) indokolja, hogy az agráriumnak önálló kamarája legyen. A 2012. évi CXXVI. törvény minden eddiginél szélesebb alapokra helyezte az agrárium képviseletét ellátó köztestület működését. Ennek megfelelően 2013. március 28-án megalakult az új Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK). Országos szinten egységesen felépülő, kötelező tagsághoz kötött szervezet jött létre, amely tagjai által lefedi a teljes hazai élelmiszer-előállítási láncot (így a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart), illet-

ve a vidékfejlesztés területét. A kamara azért igyekszik a teljes termékpályát átfogni, mert így jobban összehangolhatók a mezőgazdasági és feldolgozóipari fejlesztések, a 2014-2020-as időszakban rendelkezésre álló uniós források felhasználásában komplexebb gondolkodás érvényesülhet, illetve a kamara közvetíteni tud az ágazat szereplői közti érdekegyeztetésben.

Milyen szerepet tölt be, feladatokat lát el a kamara?

A NAK egyfelől képviseli az agrárium szereplőit, a kamarának jelenleg mintegy 380.000 tagja van. A NAK többirányú érdekvérvényesítési ké-

„az agrárcégek sokszor különleges elbánást igényelnek, alapvető, hogy az életképes vállalkozások hozzájussanak a külső forrásokhoz”

Györffy Balázs

pességével támogatja, hogy az élelmiszer-gazdaság hazai szereplői minél kedvezőbb feltételek között gazdálkodjanak. Ennek elősegítésére a NAK mindenkivel együttműködésre törekszik, aki előmozdítja az élelmiszer-gazdaság versenyképességének erősítését.

Másfelől, a NAK szolgáltató kamaraként tevékenykedik. A különböző profilú és méretű tagvállalkozásaink számára sokféle szolgáltatást nyújtunk, illetve kívánunk nyújtani. Így a kamarai kártya nemcsak a kamarai tagságot igazolja, de egyben tagjaink számára fogyasztói csoporttagi kedvezményt biztosít (például az üzemanyag-vásárlásnál). Gazdatámogatási rendszert működtetünk, ez évtől a falugazdász-hálózat a kamarához került, ugyanakkor országos élelmiszeripari és vidékfejlesztési referens-hálózatot építünk ki. Megállapodást tervezünk kötni biztosítási alkusz cégekkel, amelyek szolgáltatásai hozzáférhetők tagjaink számára. Növényvédelmi előrejelző rendszer kiépítésén fáradozunk, amely akár mobiltelefonon is elérhető lesz a gazdálkodók számára. Várhatóan közreműködő szervezetként veszünk részt a 2014-2020-as uniós agrártámogatási konstrukciók kiírási és elbírálási szakaszában, és egy a kamarához kapcsolódó nonprofit szervezet révén a 100 millió forint alatti támogatási pályázatok elkészítésébe is bekapcsolódunk majd.

Hogyan látja az agrárágazat finanszírozási helyzetét?

Az agrárágazat finanszírozásában a pénzügyi szektor valamennyi intézménytípusa, így például a bankok, a takarékszövetkezetek, a lízingcégek is részt vesznek. Nem mindegy azonban, hogy az agrárium szereplői milyen feltételekkel juthatnak hozzá a pénzügyi termékekhez. Az lenne a kívánatos, hogy egymással versengő finanszírozási termékek legyenek elérhetők az agrár vállalkozások számára. A mezőgazdasági ágazat - annak speciális szereplői, valamint a folyamatos finanszírozási igények miatt - más ágazatoktól eltérő jellegű, jelentős forrásigénnyel rendelkezik. Ugyanakkor az élelmiszer-gazdaság finanszírozását befolyásolja, hogy annak szerteágazó, szigorú követelményeket támasztó uniós szabályozási feltételrendszerhez kell igazodnia. Így az agrárcégek sokszor különleges elbánást igényelnek. Alapvető, hogy az életképes vállalkozások hozzájussanak a külső forrásokhoz, a támogatást elnyert cégek megvalósíthatasság elképzeléseiket, s ebben az intézményrendszer is segítse őket.

Milyen szerepet játszhat e célok elérésében a NAK és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) közötti együttműködési megállapodás?

A garanciaszervezettel való szoros együttmű-

ködés alapvető szerepet tölthet be az előbbi kérdések megoldásában, az agrár vállalkozások finanszírozásának hatásosabbá, biztonságosabbá tételében. Ez vezérelte a feleket, a 2014. március 19-én a NAK és az AVHGA által aláírt együttműködési megállapodás kidolgozásában. A NAK és az alapítvány együttműködése révén fejleszteni kívánja a mezőgazdasági vállalkozások hitelhez jutási lehetőségeit, és erősíteni a pénzügyi intézmények szerepét az ágazat szereplőinek minél kedvezőbb feltételű finanszírozásában. Rögzítettük, hogy tekintettel a mezőgazdasági ágazat sajátosságaira, az agrár- és vidéki vállalkozások hitelhez jutását az agráriumra specializálódott alapítvány kezességvállalása képes a leghatékonyabban elősegíteni. A NAK az agrár vállalkozások hitelhez jutását segítő intézményi kezességvállalás igénybe vételi lehetőségének kiterjesztése érdekében együttműködik az alapítvánnyal, melyet stratégiai partnerének tekint.

A két szervezet céljai közös megvalósítására a megállapodás milyen főbb együttműködési területeket jelöl ki?

A NAK és az alapítvány a vállalkozások forráshoz jutásának feltételeit befolyásoló hazai és uniós szabályozási kérdésekkel kapcsolatos problémákat folyamatosan elemzik, szükség szerint egyeztetik véleményüket, és kialakított közös álláspontjukat együtt képviselik a döntéshozók felé. A NAK vállalta, hogy saját hálózatán keresztül tájékoztatja a tagjait az alapítvány készfizető kezességvállalásáról és annak szerepéről a hitelhez jutás megkönnyítésében. Az alapítvány vállalta, hogy a mezőgazdasági őstermelők, családi gazdálkodók, fiatal gazdák és a családi-, kis- és középbirtokok finanszírozásának elősegítése érdekét előtérbe helyezve alakítja garanciavállalási feltételeit, melynek kidolgozásakor különös figyelmet fordít a NAK szakmai tapasztalataira. Az alapítvány a legkedvezőbb feltételekkel kívánja nyújtani kezességvállalását az előbbi gazdálkodók részére. Az alapítvány a NAK hitelintézeti stratégiai partnereit saját partnereinek tekinti, és kész arra, hogy velük együttműködve olyan finanszírozási konstrukciókat dolgozzon ki és működtessen, amelyek előnyös feltételekkel biztosítják az agrár vállalkozások forráshoz jutását.

Hogyan segítheti a NAK tevékenységét a megállapodás, illetve az alapítvánnyal való együttműködés?

A NAK számára kiemelt jelentőségű, hogy az alapítvány agrár és vidéki fókusszal tevékenykedik, de termékeit (készfizető kezességvállalását) szinte bármely, a vidéki térséghez köthető ágazat szereplői igénybe vehetik. A szervezet széles beágyazottságát mutatja,

hogy a hazai települések 75 százalékába már eljutott a kezességük. Az alapítvány partnerei, a KKV-szektorban tevékenykedő vállalkozások, a kezességet mintegy 150 hitelintézeti partneren keresztül (kb. 2500 bankfiókban) érhetik el. Európa-szerte gyakorlat, hogy az agrárium számára külön garanciaszervezetet hoztak létre, lévén speciális finanszírozást igényel a szektor. Magyarországon is e gyakorlat szerint működik a garanciapiac. A NAK célcsoportja az alapítvány célcsoportja is, a két szervezet stratégiai céljai is azonosak, ezért fontos a tapasztalatcsere és együttműködés, a szinergiák kihasználása.

Milyen előrelépés történhet az életképes, de alkalmanként nem hitelképes agrár vállalkozások finanszírozásában?

A vállalkozások közül sokan nem ismerik eléggé a finanszírozási lehetőségeiket, sokan tartanak is a hitelek felvételétől, amely gátolhatja a fejlődésüket. Ezért fontos hogy az alapítvány és a kamara pénzügyi információ nyújtási céllal is megtalálja a vállalkozásokat, hogy azok megtalálhassák a számukra leginkább megfelelő finanszírozási eszközöket, termékeket. A jövőben az lenne a feladat, hogy azon cégeket is be tudjuk vonni a finanszírozásba, amelyek kisebbek (például őstermelők, családi gazdálkodók), és magasabb kockázatot képviselnek. A kezesség aktívabb bevonásával a bankok csökkenthetik a kockázataikat, ezáltal bővíthet a hitelképes agrárcégek köre, ami főként ezeket a kisebb vállalkozásokat érinti. Ez utóbbi cégek száma magas, viszont nagy részük jelenleg nem hitelképes, kívül esnek a bankok finanszírozási látókörén.

Megjelölhetők esetleg olyan főbb irányok, amelyek hangsúlyos szerepet kapnak a NAK és az alapítvány együttműködésében?

A kamara és az alapítvány együttműködésében kiemelt szerepet kaphat többek között az őstermelők és családi gazdaságok (mikrovállalkozások) finanszírozási feltételeinek javítása. Erőfeszítéseket lehet tenni az uniós források hatékony(abb) felhasználására 2014-20 között. Közreműködhetünk a meghirdetésre kerülő uniós programokhoz kapcsolódó finanszírozási eszközök megismertetésében, vagy újszerű intézményi megoldások kidolgozásában is. A két szervezet a támogatási szabályok enyhítésére közös javaslatokat dolgozhat ki a kormányzat és az unió irányába. Az alapítvány saját kockázatú kezességi támogatás nyújtásával segítheti azon kamarai tagsággal is rendelkező agrár vállalkozásokat, amelyek már kimerítették támogatási keretüket, és nem kaphatnak állami vagy uniós támogatásként kedvezményes díjon kezességet.

A MEZŐGAZDASÁG JAVULÓ TELJESÍTMÉNYE

A hazai mezőgazdaság teljesítménye számottevő mértékben javult az elmúlt három évben. Az agrárszektor a gazdasági növekedés egyik meghatározó összetevőjévé vált. Az ágazat bruttó hozzáadott értékének volumene 2013-ban 22 százalékkal bővült. Így a mezőgazdaság részesedése a nemzetgazdasági bruttó hozzáadott értékből 2013-ban a 2010. évi 3,6-ról 4,8 százalékra nőtt.

A Mezőgazdasági Számlarendszer előzetes adatai szerint a mezőgazdaság kibocsátása

2013-ban rekordértéket ért el, 2265 milliárd forint volt, amely a három évvel ezelőtől 34 százalékkal haladja meg. Az elmúlt években komoly fejlődésen ment keresztül az agrár-export (a mezőgazdasági, az élelmiszeripari, a növényolajipari, a faipari, a non food termékek kivitele), amely 2013-ban 8,1 milliárd eurót ért el. Azaz 2010 és 2013 között 2,3 milliárd euróval, 39 százalékkal bővült az export. A mezőgazdaság beruházásai 2013-ban 259 milliárd forintra nőttek, volumenük 2010 és 2013 között 15 százalékkal emelkedett.

ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV

2014. március 15-én életbe lépett az új Polgári törvénykönyv (Ptk.). A kódex nyolc könyvből áll és szinte minden jogviszonyt érint. Az új Ptk. a régi törvénykönyv mintegy felét lényegében változtatás nélkül tartalmazza, a másik felét részben vagy egészben megújította. Az új Ptk.-hoz kapcsolódóan további mintegy 180 törvény módosításáról döntött az Országgyűlés tavaly év végén.

A gazdasági társaságok szabályozásának változása nagyrészt az egyszerűsítést, a társaságok működésének megkönnyítését szolgálja. Újdonság, hogy a kft.-k törzstőkéje 500 ezerről 3 millió forintra emelkedett. Részvénytársaságot csak zártkörűen (zrt.) lehet alapítani, amely a tőzsdei bevezetéssel válik nyilvánossá (nyrt.), ez a tőzsde nemcsak a budapesti lehet. A zrt. alaptőkéje legalább 5 millió, míg az nyrt.-é legalább 20 millió forint.

Új, immár a Ptk.-ban rögzített gazdasági szerződési forma a franchise, a faktoring, a pénzügyi lízing. A Magyar Országos Közjegyzői Kamara hitelbiztosítéki nyilvántartást működtet. Az új Ptk. életbelépése csaknem 12 millió biztosítási szerződést érint valamilyen módon. Tartalmaz az ügyfelek számára kedvező fogyasztóvédelmi módosításokat is, például azt, hogy a biztosítási szerződés nem szűnhet meg automatikusan attól, hogy a szerződő elfelejti befizetni az esedékes díjat.

KERESKEDELEMFEJLESZTÉSI PÁLYÁZAT

A Nemzetgazdasági Minisztérium - a nagy érdeklődésre tekintettel - duplájára, 600 millió forintra emelte a magyarországi kis- és közepes vállalkozások értékesítési és beruházási lehetőségeinek bővítését segítő kereskedelemfejlesztési pályázat keretszögét. A pályázat a magyar termékek és szolgáltatások versenyképességének javítását, a hazai kis és közepes méretű vállalkozások külpiazi értékesítését, valamint befektetési és beruházási lehetőségeik bővítését kívánja elősegíteni. Elsődleges célja, hogy a

kis- és középvállalkozási szektor külpiacon lépési képességének növelése. Az eredetileg 300 millió forintos keretre összesen kb. 170 pályázat érkezett, 2,5 milliárd forintos támogatási igénnyel. Végül is, több mint 30 pályázó részesült a megemelt támogatási forrásból.

Az elnyert támogatás lehetővé teszi a növekedési potenciállal rendelkező, exportorientált vállalkozások jövedelemtermelő képességének növelését. A külpiazi tapasztal

talatokkal rendelkező vállalkozások esetében az üzleti együttműködések további bővítését, az új piacokon való megjelenést, valamint a külpiacon még kezdő, de versenyképes termékekkel rendelkező vállalkozásoknak a külpiacon lépését hivatott segíteni. Továbbá a magyarországi és a szomszédos országok vállalkozásai, valamint a FÁK országok vállalkozásai közötti üzleti együttműködések szorosabbá válását is igyekszik előmozdítani.

A FÖLDTŐL A CSÚCSGASZTRONÓMIÁIG

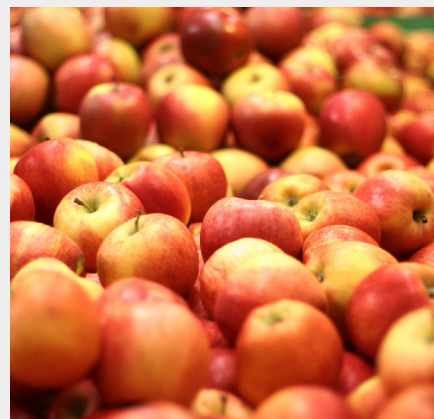
Folyamatos újítás, megújulás – ezzel jellemezhető a Megyaszó-Mag Kft. tevékenysége. Olasz cégektől, Ferrarában szereztek be oltványokat, elsajátították az olasz technológiát, így ma már a skandináv államokba is szállítanak gyümölcsöt. Már azon gondolkodnak, hogy miként fordíthatják előnyükre az éghajlatváltozást. Sárosy Ferenc, a vállalkozás ügyvezetője nem csak egy cégcsoportot mutatott be, hanem egy gondolkodásmódot is.

A kezdetek nem sokban tértek el a hasonló helyzetben lévő közös gazdaságokétól. A mai vállalkozás elődje, illetve a kiindulási alap a helyi Aranykalász Termelőszövetkezet volt, amely a rendszerváltáskor a lét-nemlét határához jutott.

- A rendszerváltás idején tele voltunk bizonytalansággal – mondja az ügyvezető. - A közös gazdaság lényegében megszűnt, illetve ellehetlenült. A kérdés az volt, mit tegyünk, merre induljunk? Mert tenni kellett valamit. Nem akarok külön kitérni a mezőgazdaság körüli politikai viharokra, csupán annyit, hogy voltak, akik kivették a földjüket és önálló gazdálkodásba kezdtek. Közülük azok, akik agrárvégzettséggel rendelkeztek, és volt szakmai tapasztalatuk, általában eredményes vállalkozók lettek, sikerült megkapaszkodniuk, de akiknek sem végzettségük, sem gyakorlatuk nem volt, előbb-utóbb abbahagyták a termelést. Egy szűkebb kör már eredetileg is megmaradt, és megalakítottuk 1994-ben a Megyaszó Mag Kft-t. Ami lényeges: EBRD hitelből megvásároltuk a gabonatisztítót és a szárítót. Gazdaságossági szempontból ez stratégiai fontosságú, hiszen jelentős mozgásteret biztosított, nemcsak azért mert a tisztító-szárító üzem révén jelentős költsége-

ket takarítottunk meg, hanem a tárolás lehetőségét adott olyan piaci manőverezésre, ami révén maximálni tudtuk a bevételeinket. Akkor értékesíthettük a gabonát, amikor a lehető legnagyobb hasznot véltük elérni, nem volt kényesértékesítés, mint más hasonló, induló vállalkozásoknál. Egykoron 1400 hektár területtel indultunk, most már a cégcsoport kezelésében 5000 hektár található, amiből 4300 a szántó terület, mellette 300 hektár gyümölcsös, 50 hektár a víztározó, a többi erdő és gyepterület. Ezek az adatok egy jó ütemű, biztonságos gazdálkodásról tanúskodnak. Mi a titka, ha van egyáltalán ilyen – kérdeztük a vállalkozás vezetőjét.

- A folyamatos ötletelés, jó döntés, tanulás, mások tapasztalatainak hasznosítása és a pályázatok. Ha olyan pályázati kiírással találkoztunk, ami a céljainkkal egyezett, mindig indultunk. A fejlesztéseink kilencven százalékát valamilyen pályázat keretében valósítottuk meg. Ehhez természetesen a bankok segítsége is szükséges volt, bár megjegyzem, hogy a saját erőm soha nem vettünk hitelt igénybe. Nem titkolom, kezdetben volt konfliktusunk a számlavezető bankunkkal, ami miatt kenyértörésre került sor, de két bank azonnal a segítségünkre sie-

tett. A beruházásokhoz szükséges hitelek ezektől a pénzintézetektől vettük fel, természetesen az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezessége mellett. Azért mondom, hogy „természetesen”, mert egyetlen pillanatra sem merült fel, hogy készfizető kezesség nélkül kérjünk hitelt, hiszen a folyamatos fejlődés egyik feltételének a pénzügyi biztonságot tartjuk.

Ha úgy vesszük a semmiből teremtettek kertészetet. Mi alapozta meg a döntést akkor, amikor az ágazat válságban volt?

- Én alapjában mégiscsak kertész lennék, ezért talán megbocsátható, hogy szívügyemnek tartom a kertészetet, azon belül is a gyümölcsstermesztést. 2002-ben telepítettünk 50 hektár almát és 50 hektár körtét. Sokan emlékeznek rá, hogy akkor is „almaválság” volt, húzták ki a jonathán fákat Szabolcsban. Rendszeresen járt ide Dél-Tirol legnagyobb szövetkezetének a FOG-nak az elnöke és szakmai tanácsokkal látott el minket, én is jártam Dél-Tirolban, láttam az óriási különbséget az olasz és a magyar termelés között. Megismerkedtem a korszerű, öntözéses kertészetrel a telepítéstől, az alma csomagolásáig. Ezt kellett itt megcsinálni. Mindig a tanulás híve voltam, mindig az volt az elvem, hogy haza kell hozni a világból mindent, ami jó. Megcsináltuk nálunk is azt a kertészetet, amit ott láttunk. Modern, piacos fajtákat telepítettünk, Granny Smith-t, Fujit, Pinovát, Rubenst, Gálát többféle változatát, Goldent. Új beruházásként megépítettük a 2500 tonna kapacitású hűtőházat. Szintén az olaszoktól tanultuk, hogy hűteni csak az első osztályú almát szabad, a többi áraban nem térül meg a hűtési költség, tehát fölösleges költségnövelő tényező. Az alma nagy része belföldi piacra megy, de exportra, a skandináv országokba is jut, egy részét a legnagyobb olasz gyümölcskereskedő cég, a Mazzoni vásárolja meg, de itthon a nagy üzletláncokba is szállítunk, például óriási sikerre volt a Lidl-nél a Rubens almának, gyorsan elfogyott. Ma is keresik. Ezt jelenti a korszerű, piacos termék. De tovább kell lépni a feldolgo-

„egyetlen pillanatra sem merült fel, hogy készfizető kezesség nélkül kérjünk hitelt”

Sárosy Ferenc

zás irányába, hiszen a hozzáadott érték nem az alapanyag termelésében, hanem a vertikum további szakaszaiban realizálódik. Nálunk jóformán csak az almát és az almalét ismerik, pedig almából készülhet fagyasztott szelet, kocka, aszalvány, szósz, befőtt, alacsony alkoholtartalmú lé, bébiétel és még sok egyéb. Azt tervezük, hogy ha a kertészeti termékek feldolgozásának támogatására pályázatot hirdetnek, akkor újabb beruházásokkal igyekszünk minél teljesebbé tenni a termelési vertikumot.

- Ötven hektár körtét is telepítettünk. A körtéből kevesebbet fogyasztunk itthon, mint almából. Mivel a piac kevesebb darabos gyümölcsöt vesz fel, változtattunk: kielégítve a piaci igényeket nagy mennyiségű körtecefrét értékesítettünk, amiből pálinka készül. Ugyanez vonatkozik a barackra is. Mindkét gyümölcs cejréjét szívesen vásárolják az emberek és kifőzik pálinkának. Önkéntelenül is adódik a kérdés, hogy miért nem mi tesszük ezt. A válasz ugyanaz, mint az alma esetében, terveinkben szerepel egy pálinkafőzde létesítése is, ha megfelelő támogatást tudunk rá szerezni. Végül így tudnánk a teljes vertikumot kiépíteni. Nagy érték a területeink földrajzi elhelyezkedése, mikroklímája, és az itt kialakult tájfajta. Szerencsés helyzetben vagyunk, mivel csatlakozhattunk a gönci táj körzetéhez, így gönci barackot tudunk értékesíteni. Nagyon kelendő a szomolyai cseresznye ennek jelentős része exportra kerül. Mindkettőből nagyobb területet tervezünk telepíteni.

A szokványos üzemszerkezetben a növénytermesztés dominál. De egyre kevésbé a szokványos módon. Erről a következőket mondta Sárossy Ferenc.

- A növénytermesztésben is több új dolgot tervezünk. Tovább kell lépni, erre kényszerítenek az éghajlati, a közgazdasági viszonyok is. A hagyományos termelést a 700-800 hektár őszi búza és ugyanennyi repce, a 800-900 hektár kukorica, valamint az 550 hektár sörárpa jelenti. Ez utóbbit a bőcsi sörgyárnak szállítottuk, de miután ott megszűnt a feldolgozás, Ausztriába megy a termés. A hagyományos terményekből is mindig igyekeztünk a legtöbbet kihozni, ezért ahol tudunk, öntözünk. Jelenleg rendelkezésünkre áll egy három völgyzáró gátas víztározó, melynek vízbefogadó képessége 1,2 millió köbméter. A tározókból jelenleg 600 hektárt tudunk öntözni. A további fejlesztések révén a Hernádból való vízkivétellel ezer hektárral növelhető a terület. Tudomásul kell venni a globális felmelegedés tényét, a klímaváltozás olyan mértékű, hogy a termésbiztonságot csak öntözéssel lehet garantálni. Márpedig, ha öntözünk, igyekszünk olyan értékesebb kultúrákat termelni, amelyek magasabb minőségük révén visszahozzák a befektetett tőkét. Ezért az idén

példul 300 hektáron csemegekukoricát termelünk a nyíregyházi DEKO konzervgyár részére. Tervezzük egy 50 hektáros szántóföldi kerteszet kialakítását is, megpróbálkozunk a hagyma és a fűszerpaprika termesztésével is.

Ez utóbbiakat hagyományosan az ország déli vidékein, Szeged, Makó környékén termelik. Megyaszó jóval északabbra van. Miért éppen e délebbi növények kerülnek ide?

- Éppen erről van szó, amikor azt mondom, hogy tudomásul kell venni a globális felmelegedés hatásait. A klímaváltozás ma már odáig jutott, hogy a tenyészidőszak alatti hőösszeget, vagy a napfényes órák számát tekintve a termelési övezetek északabbra tolnak, így például a Szeged-Makó környéki klíma, amely lehetővé tette ezeknek a növényeknek a termesztését, nálunk is mindinkább jellemző. Sőt, lehet, hogy meglepő, de 34 hektáron megpróbálkozunk a szója öntözés nélküli termesztésével. Bízom benne, hogy sikerül GMO-mentes, értékes szóját előállítanunk.

Mindez logikus, ám nem teljesen kockázatmentes vállalkozásnak látszik. A finanszírozás oldaláról nem tapasztal fenntartásokat?

- Mi a fejlesztéseinket jórészt saját erőből oldjuk meg, de ha segítség kell, az MKB Bank jó partnerünk. Mindezekhez olyan pénzügyi szolgáltató partner szükségeltetik, amely azonosulni tud az elképzeléseinkkel, érti a mezőgazdasági termelés sajátosságait, nem úgy ítéli meg, mint például egy fitness szalon finanszírozását. A MKB Bank ilyen.

Az állattenyésztést is tovább vitte a vállalkozás. Neves a húsmarha- és a mangalica tenyésztése is. Mint kiderült, a cég itt is végig ki akarja építeni a vertikumot. Ezt a következőkben foglalta össze Sárossy Ferenc.

- Ez a táj ideális a külterjes állattartásra. Há-

rom telepen húsmarhát, mangalicát és magyar szürke marhát tartunk. Húsmarhából a charolais törzstenyészetet 600 egyedtel számlál. Kizárólag tisztavérű anyateheneket tartunk, amelyeket francia származású bikákkal fedtetünk, vagy francia szaporító anyagot használunk. A piac igényeinek megfelelően hízó alapanyagot, hízott bikát értékesítünk, a tenyészállatok általában külföldre kerülnek. Célunk az állatok genetikai értékének folyamatos növelése. Állományunk a magyar tenyészetek rangsorában az első három között van. Másik fajtánk, a limousin kizárólag az árutermeletet szolgálja. A mangalicatartás 2003-ban 60 tenyészkoza süldővel indult, most 300 az anyakocák száma. Az állomány jelentős részét durok tenyészkanokkal keresztezzük, így a piac igényeinek megfelelő, több húst adó végtérmet tudunk előállítani, ugyanakkor tiszta vérvonalban is megőriztük a mangalicát. A szürke marha állományunkra lehetne azt mondani, hogy dísznek tartjuk, mert a húsa iránt igen csekély a piaci érdeklődés, de azt hiszem, hogy a hazai tenyésztésnek ezen a téren is lépnie kell. Hasonlóan a mangalicatartáshoz szét kell választani a piacosabb keresztezett fajtát és a génmegőrzést szolgáló tiszta vérű állományt. Ha mindezt sorba rakjuk, akkor látható, hogy itt is csupán befejezésre vár a vertikum, az utolsó lépést kellene megtenni: egy vágóhid építését. Jelenleg van egy vágóponturnk, ezt építenénk tovább, ha lesz támogatás a feldolgozás fejlesztésére. És az álmom: egy étterem, olyan, amely a csúcsgasztronómiát testesíti meg, jórészt saját előállítású, kiváló minőségű alapanyaggal dolgozna. Mert csak olyat szabad létrehozni, amely a csúcokat ostromolja.

ÚJ IRÁNYELVEK A MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYVBEN

A fogyasztók és az élelmiszergyártók pontosabb eligazodását szolgálja a Magyar Élelmiszerkönyv irányelveinek bővítése. Új szabályozás született a kézműves termékekkel, a fűszerpaprika-őrleményekkel kapcsolatban, egy új irányelv biztosít eligazodást a transz-zsírsavak vizsgálatához, rögzítették a hagyományörző cukrászati termékek szabályait és a tartósítóipari irányelvek átdolgozására is sor került.

- A kézműves élelmiszereket előállítók igényeinek megfelelően a Vidékfejlesztési Értéktöbbségben megjelent a Kézműves élelmiszereket részletesen szabályozó irányelv. Az irányelv célja olyan fizikai, kémiai és érzékszervi jellemzők, valamint előállítási technológiák meghatározása, amelyek egyértelműen megkülönböztetik a kézműves technológiával készült termékeket az ipari módszerekkel és méretekben előállítottaktól. A szabályozás az alábbi termékek körére terjed ki: kenyérfélék, pálinka, étolajok, bor- és gyümölcscecetek, sertéshús készítmények, egyes tejtermékek, lekvárok, szörpök, fagyaltok, fűszerpaprika-őrlemények.

- A fűszerpaprika-őrleményekre vonatkozóan is megjelent két új irányelv. A fűszerpaprika-őrlemény minőségi követelményeit a korábbinál áttekinthetőbb, a magasabb minőséget előnyben részesítő szabályozás határozza meg. A fűszerpaprika-őrleménnyel kapcsolatos egyik irányelv a termék alapkövetelményeiről szól, míg a másik a kiemelkedő minőségről, s meghatározza a különleges fűszerpaprika követelményeit.

- Az utóbbi években egyre nagyobb hangsúlyt kapott az élelmiszerekben található transz-zsírsavak mennyisége, amelyek jelentős kockázati tényezőt jelentenek a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásában. Az egészségügyi tárca megalkotta a 71/2013 (XI.20.) EMMI rendeletet, amely az élelmiszerekben lévő transz-zsírsavak megengedhető mennyiségéről, a transz-zsírav tartalmú élelmiszerek forgalmazási feltételeiről és hatósági ellenőrzéséről, valamint a lakosság transz-zsírav bevitelének nyomon követéséről szóló szabályokról rendelkezik. A Magyar Élelmiszerkönyv új irányelve biztosítja, hogy az élelmiszer-vállalkozók és a

hatóság azonos analitikai módszerrel mérje az élelmiszerek transz-zsírav tartalmát, és az azokban természetesen előforduló transz-zsíravak mértékét azonosan vegyék figyelembe.

- A hagyományörző cukrászati termékekre vonatkozó magyar élelmiszerkönyvi szabályozás is megjelent. Az irányelv alapján 2015. január elsejét követően a magyar cukrászati kultúrához, a hagyományokhoz szorosan köthető dobostortát, az Esterházy-tortát, a rigójancsít, az indiáner fánkot, valamint a krémes és a franciakerémes csak az irányelvben meghatározott minőségű összetevőkből, az abban rögzített receptúra szerint lehet elkészíteni.

- A Magyar Élelmiszerkönyv Tartósítóipari irányelvei között az egyik legfontosabb fejezet a hőkezelt élelmiszerekre vonatkozó szabályozás, amelyek pontosítására is sor került most. Ide tartoznak a gyümölcs és zöldség befőttek, konzervek, a lekvárok és szörpök, valamint a különböző gyorsfagyasztott zöldségek, gyümölcsök is.

MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÁSI DÍJTÁMOGATÁS

A Vidékfejlesztési Minisztérium a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal közreműködésével 2014. február végétől megkezdte közel 2600 gazdálkodó részére, mintegy 1,5 milliárd forint mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás kifizetését. A támogatás mértéke a támogatott konstrukciójú biztosítási szerződések díjának 65 százaléka. A minisztérium vonatkozó rendelete alapján a támogatási összeget most azok a termelők kapják meg, akiknek a támogatott konstrukciójú mezőgazdasági biztosítási szerződését, illetve a biztosítási díj megfizetéséről szóló igazolását a Hivatal jóváhagyta. A fennmaradó kérelmek lezárása és kifizetése 2014. első felében folyamatosan történik.

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszük

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készítő kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készítő kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

UNIÓS AGRÁRTÁMOGATÁSOK 2014-2020

Az új, 2014-2020 közötti költségvetési ciklusban az Európai Unió elfogadott teljes költségvetése 960 milliárd euró, amely 3,4 százalékkal alacsonyabb, mint a megelőző periódusban volt. A Közös Agrárpolitika (KAP) részesedése a teljes keretből 38,9 százalékos, azaz 373 milliárd euró.

Magyarország a KAP tárgyalások folyamán kedvező pénzügyi feltételeket ért el a most induló új költségvetési periódusra. A KAP keretében hazánk kiosztott támogatás 10,4 milliárd euróról (a 2007-2013-as ciklus teljes uniós agrártámogatásának 2,36 százaléka) 12,3 milliárd euróra (a 2014-2020-as ciklus teljes uniós agrártámogatásának 3,19 százaléka) növekedett. Az előttünk álló években rendelkezésre álló uniós támogatások szerkezete

némileg változott. A közvetlen támogatásokra fordítható összeg 8,8 milliárd eurót tesz ki, a vidékfejlesztésre pedig 3,5 milliárd euró jut. Ez azt jelenti, hogy az előző hétéves időszakhoz képest a közvetlen támogatások összege 33 százalékkal nőtt, míg a vidékfejlesztésre fordítható forrás 10,2 százalékkal csökkent.

A Kormány a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával történt egyeztetését követően 2013 végén azt a döntést hozta, hogy az egyszerűsített területalapú támogatási (SAPS) rendszer a 2014-2020-as periódus végéig érvényben marad. A jelenleg is működő SAPS rendszer továbbvitele mellett az szót, hogy a magyar gazdák által már jól ismert konstrukcióról van szó, amely lehetővé teszi a közvetlen támogatások széleskörű zökke-

nőmentes igénybevételét, és a költségvetési keretösszegek teljes felhasználását.

Az agrártámogatási rendszer új elemeként kell bevezetni az úgynevezett degresszivitást, más néven a támogatáscsökkentést. Annak a gazdálkodónak az esetében, amelynél az alaptámogatás, azaz a SAPS támogatás, egyéb tételek nélküli évenkénti összege meghaladja a 150.000 eurót (kb. 45 millió forintot), az a fölötti támogatási összegből 5 százalékos elvonást kell alkalmazni. A támogatás „visszavágás” számítása során figyelembe lehet venni az érintett gazdálkodó által megfizetett munkabérek és bérjellegű járulékokat, így csak az azokkal csökkentett támogatási értékre vetítve kell alkalmazni az elvonást.

A CUKORRÉPA-TERMELÉST SEGÍTŐ TÁMOGATÁSI KONSTRUKCIÓ

Az ágazat szempontjából alapvető fontosságú a 2014. évi cukorkvóta alapanyagának hazai előállítás, és a cukorrépa-termesztés hosszú távú fenntartása. Ezért a termelőkkel és a cukoriparral történt egyeztetést követően, a kormány új támogatási konstrukciót dolgozott ki a 2014. évre. Az agrárminisztérium szándéka szerint az új támogatási megoldás biztosítja a hazai cukorkvóta kihasználásához szükséges cukorrépa megtermeléséhez, illetve a gazdálkodás biztonságához szükséges anyagi feltételeket.

A tervezett támogatási rendszer első elemeként a Vidékfejlesztési Minisztérium - a répatermeléshez kötötte - 600 millió forint de minimis támogatást nyújt a 2014. évre a gaz-

dáknak. A támogatás mértéke 3 euró/répatonna, de legfeljebb 15.000 euró gazdálkodónként. Ezt követően a támogatási rendszer második elemeként a tárca - a szerződött mennyiség és terület függvényében - a korábbi nemzeti kiegészítő támogatás bázisán további, legfeljebb 1,57 milliárd forint jövedelempótló támogatást nyújt a répatermelőknek.

A 2014. évben adódó támogatási lehetőségek kihasználása azért is kiemelt jelentőségű, mert a Közös Agrárpolitika támogatási rendszerének változása miatt 2015-től a Vidékfejlesztési Minisztériumnak már lesz módja a cukorrépa-termelést közvetlenül segítő, teljes egészében a termeléshez kötött támogatás uniós pénzből történő fizetésére.

KEDVEZŐBB KEZESSÉGI DÍJ, VÁLTOZÓ DE MINIMIS KERET

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 2013. nyári általános díjcsökkentését követően 2014. március 15-től a beruházási hitelekhez kapcsolódó kedvezményes alapítványi kezességi díjak további mérséklésére került sor, a díj 0,1875 százalékos mértékű lett, 50 százalékos kezességvállalás esetén. Például, 4 éves futamidejű, 10 millió forint összegű agrár beruházási hitelhez kapcsolódó kezesség kedvezményes díja évenként 18.750 forint, 50 százalékos kezesség esetén, a futamidő végén egy összegű törlesztést feltételezve.

Az európai uniós agrár de minimis rendelet változása miatt 2014. március 28-tól az agrár de minimis támogatás felső határa 7.500 euró/három év/vállalkozás mértékéről 15.000 euró/három év/vállalkozáscsoport mértékre emelkedett.

A SZŐLŐÜLTETVÉNYEK SZERKEZETÁTALAKÍTÁSA

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) 2014. február végén fejezte be a szőlőültetvények szerkezetátalakításához 2013 novemberében benyújtott egyéni tervek bírálatát.

Összesen több mint 1300 darab egyéni terv kérelem érkezett, amelyekből az ellenőrzések elvégzését követően az MVH mintegy 1200-at hagyott jóvá, és megvalósításukhoz 30,8 millió euró támogatást folyósít.

A FÜSZERPAPRIKA TERMELŐK TÁMOGATÁSA

A fűszerpaprika kiemelkedő fontosságú, kézimunka-igényes fűszernövény, amely a külpiacokon is keresett, és a kedvező hazai klimatikus adottságok, illetve a kiváló fajták miatt különleges magyar terméknek minősül. E növény termésterülete az előnytelen piaci folyamat következtében 2008-ig rohamosan csökkent, majd fokozatos emelkedésnek indult. A kormányzat kiemelten foglalkozik a fűszerpaprika termelés minőségi árualapjának megteremtésével. Ezért a Vidékfejlesztési Minisz-

térium 2014-ben mintegy 150 millió forint de minimis támogatást nyújt a kiváló minőségű fűszerpaprikát termelő gazdáknak az igényes árutermelés segítése és a jövedelmezőség javítása céljából. Azok a termelők, amelyek 2014-ben igazolt származású fémszárolt vetőmagot vásárolnak, és ezt számlával és vetőmag minősítő bizonyítvánnyal igazolni is tudják, e költségeik 75 százalékáig támogatást igényelhetnek majd a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál.

A FIATALOK VÁLLALKOZÓVÁ VÁLÁSÁNAK SEGÍTÉSE

A fiatalok vállalkozóvá válásának támogatására 830 millió forintos kerettel program indult a Közép-Magyarország régióban. A programot a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozzák, amely az Országos Foglalkoztatási Közhatal Nonprofit Kft. (OFA) közreműködésével valósul meg. Az OFA 1500 fiatal jelentkezésével számol. A program keretében azok a 18 és 35 év közötti fiatal, önálló vállalkozás indítására vállalkozó természetes személyek pályázhatnak, akik a Közép-Magyarország régióban igazolt állandó lakcímmel rendelkeznek, életvitelszerűen ott tartózkodnak, valamint rendelkeznek vállalkozási szemlélettel, képességgel, és reális ötletük van a leendő vállalkozás tevékenységére vonatkozóan. Feltétel az is, hogy a jelentkezőknek nem lehet más vállalkozásban, gazdasági társaságban befolyást biztosító közvetlen, vagy közvetett többségi tulajdonrészük, illetve nem lehetnek annak egyedüli vagy többségi tulajdonosai. A programban részt venni kívánók előzetes jelentkezésüket 2014. április 30-ig tölthetik fel a „www.mva.hu/segitunkinditani” nevű honlapon. Ezután megkezdődik a jelentkezők kiválogatása. Mintegy 350 jelentkező számára lesz lehetőség a vállalkozói készségfejlesztését szolgáló, 2014 júniusától kezdődő, elméleti és gyakorlati képzésbe való bekapcsolódásra. 2014 szeptemberére kell a leendő vállalkozó fiataloknak elkészíteniük azt az üzleti tervet, amellyel pályázhatnak a program második pillérét képező vissza nem térítendő tőkejuttatásra. Ebben a támogatásban mintegy 200-an részesülhetnek. Az üzleti terv jóváhagyása esetén maximálisan 3 millió forintos vissza nem térítendő támogatást kaphatnak a nyertes fiatal vállalkozók, akiknek az üzleti tervben szereplő fejlesztés 10 százalékát kitevő önerővel kell rendelkezniük. A program által támogatható tevékenységek a következők: 1) a vállalkozás előkészítésének költsége (így például cégalapítás, ügyvédi szolgáltatás igénybe vétele, kötelező engedélyek beszerzése), 2) a megvalósítás költsége (például eszközbeszerzés vagy bérlet).

A FIATAL GAZDÁK TÖBBLETTÁMOGATÁSA

Magyarországnak a fiatal gazdálkodók támogatása területén a legtöbb kitűzött célját sikerült elérnie a 2014-2020-as Közös Agrárpolitikával kapcsolatos tárgyalások során. Így a Vidékfejlesztési Minisztérium számításai szerint a fiatal gazdálkodók évi mintegy 64 euró - azaz 19-20 ezer forint - többlettámogatásra is számíthatnak az alaptámogatáson felül az unió új pénzügyi ciklusában a Közös Agrárpolitika

Magyarországnak járó közvetlen támogatási forrásaiból. A plusztámogatás az egy hektárra jutó átlagtámogatás várhatóan 25 százaléka lesz, és maximum öt évig adható. A tárca számításai szerint évente ezt a támogatást mintegy 9 ezren vennék igénybe. Erre a célra az évi országos 1,27 milliárd eurós (mintegy 380 milliárd forintos) közvetlen támogatás 0,62 százaléka (23-24 milliárd forint) fordítható.

NÖVEKszik A SZŐLŐ- ÉS BORÁGAZAT TÁMOGATÁSA

A magyar borok ügyét és a magyar borászok érdekeit az elmúlt három és fél évben az agrárkormányzat kiemelten kezelte és képviselte. Ennek is köszönhető, hogy az Európai Bizottság elállt eredeti szándékától, a szőlőtelepítések teljes liberalizációjától. A hungarikum törvénynek köszönhetően pedig a bel- és külföldön is védelmet érdemlő magyar termékek, köztük az arra érdemes borok védjegyezhetővé váltak. Segíti az ágazat versenyképességét az új hegyközségi törvény megalkotása is, amely új alapokra helyezte a szakma hagyományait. Ennek nyomán egy új érdekképviselési rendszer alakult ki, amelyben összeegyeztethetők a szőlőtermelők és a borkészítők érdekei. Az

új törvény alapelve, hogy a hegyközségek életének alakításába azok a termelők szóljanak bele, akik helyben végzik tevékenységüket. A szabályozás átalakításával sikerült mérsékelni a szőlészek és a borászok adminisztratív terheit is. Így például a kistermelőkre vonatkozó pincekönyv-vezetési szabályok egyszerűbbé, a szőlőtelepítési szabályok áttekinthetőbbé váltak. Egyidejűleg jelentősen nő a magyar szőlő- és borágazat támogatása. Míg a 2012/2013-as borpiaci évben a támogatás összege 6,5 milliárd forint volt, addig a következő öt borpiaci évben évi 29 milliárd eurót, vagyis mintegy 8,5 milliárd forint támogatást használhat fel az ágazat.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hítelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760

Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető